

**En nationell samordnare för utbyggnad av
kärnkraft**
KN 2024:01

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för cirkulär ekonomi,
kemikalier och strålning

Ert dnr: KN2025/00513

Yttrande avseende Riksgäldskontorets delredovisning av uppdraget att utreda finansiering av omhändertagande av kärntekniska restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer

Kärnkraftssamordnaren tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Riksgäldskontorets delredovisning av uppdraget att utreda finansiering av omhändertagande av kärntekniska restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer.

Kärnkraftssamordnaren anser att nedan belysta aspekter är viktiga i den fortsatta hanteringen av Riksgäldens förslag. Det är rimligt att staten tar ett tydligt ansvar för att framtida slutförvar för radioaktivt avfall kommer byggas. Eftersom det idag inte står klart hur stort ett framtida system kommer bli eller vilka aktörer som kommer vara involverade, behöver inte bara volymen elproduktion garanteras utan förmodligen även drivkraften att säkerställa förverkligandet av slutförvar. Kärnkraftssamordnaren anser därför att Riksgäldens underlag inte kan bedömas och nyttjas isolerat utan behöver beredas tillsammans med slutsatserna från Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande ”Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall” och de synpunkter som framförs i remissvaren på den utredningens förslag. Statens roll och ansvar i det nya systemet inklusive finansiering för att ta om hand kärntekniska restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer kan formas först efter det.

Kärnkraftssamordnarens utgångspunkt är att statens engagemang sannolikt behöver ökas relativt dagens situation. Riksgäldens förslag blir därmed en pusselbit bland flera som tillsammans kommer beskriva hur kärnavfallet bör organiseras och finansieras i framtiden. Bedömningen är att Riksgäldens förslag därför kan behöva justeras utifrån hur helheten slutligen beskrivs.

De finansierings- och kompletteringsbelopp som Riksgälden beskriver för begränsade utbyggnader av ny kärnkraft kommer sannolikt vara för höga för att incentivera investeringar i ny kärnkraft – särskilt för aktörer som bygger små modulära reaktorer. Det finns därmed en risk att utbyggnaden inte tar fart. Bedömningen är därför att regeringen sannolikt behöver komplettera

förslaget med något ytterligare instrument. I sammanhanget kan noteras att finansieringsstödet för ny kärnkraft har en indikativ tröskel om 300 MW vilket är väsentligt lägre än de 1 250 MW som föreslås av Riksgälden. En harmonisering kan behövas.

Kärnkraftssamordnaren bedömer också att kostnadstak kan behövas, inte bara i början av programmets expansion utan även för framtida situationer där systemvolymen skulle kunna bli kritisk låg.

Carl Berglöf
Nationell kärnkraftssamordnare